

Sygn. akt IV C 717/16

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 9 grudnia 2016 roku

Sąd Okręgowy w Warszawie IV Wydział Cywilny

w następującym składzie:

Przewodniczący: SSR (del.) Karol Smaga

Protokolant: sekretarz sądowy Marzena Grajek

po rozpoznaniu w dniu 9 grudnia 2016 roku w Warszawie

na rozprawie

sprawy z powództwa (...) Bank (...) Spółki Akcyjnej w W.

przeciwko B. S.

o zapłatę

I. oddała powództwo,

II. zasądza od (...) Bank (...) Spółki Akcyjnej w W. na rzecz B. S. kwotę 14.417 (czternaście tysięcy czterysta siedemnaście) złotych tytułem zwrotu kosztów procesu.

UZASADNIENIE

W pozwie z dnia 9 marca 2016 roku powódka (...) Bank (...) Spółka Akcyjna w W. - reprezentowana przez pełnomocnika adwokata P. B. (pełnomocnictwo - k. 67) - wniosła o zasądzenie od B. S. kwoty 353.986,16 złotych z ustawowymi odsetkami oraz o zasądzenie na jej rzecz kosztów procesu.

Nakazem zapłaty w postępowaniu upominawczym z dnia 30 marca 2016 roku Sąd Rejonowy Lublin – Zachód w Lublinie nakazał pozwaną, aby zapłaciła na rzecz powódki kwotę 353.986,16 złotych z ustawowymi odsetkami i 11.050 złotych tytułem kosztów procesu albo wniosła w terminie dwóch tygodni sprzeciw.

W sprzeciwie od nakazu zapłaty pozwana – reprezentowana przez pełnomocnika adwokata K. B. (pełnomocnictwo – k. 3 akt podręcznych Nc-e 307546/16) wniosła o oddalenie powództwa i zasądzenie kosztów procesu.

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 23 marca 2009 roku pomiędzy (...) S.A. Spółką Akcyjną Oddział w Polsce a B. S. została zawarta umowa o kredyt hipoteczny numer (...). Na mocy umowy bank oddał kredytobiorcy do dyspozycji kwotę 359.000 złotych, wypłata miała nastąpić jednorazowo, jej warunkiem było spełnienie przez kredytobiorcę warunków uruchomienia kredytu, określonych w decyzji kredytowej. Kredyt miał być indeksowany do waluty obcej EUR i być przeznaczony na zakup lokalu na rynku wtórnym, modernizację. Okres kredytowania ustalono na 468 miesięcy. Kredyt miał być oprocentowany według zmiennej stopy procentowej, która na dzień sporządzenia umowy wynosiła 5,174%, która była ustalana jako suma stopy referencyjnej (...) 3M oraz stałej marży banku w wysokości 3,60 punktów. Kredytobiorca miał dokonywać spłaty kredytu w ratach obejmujących część kapitałową i odsetkową, raty miały być pobierane z rachunku bankowego wskazanego w treści pełnomocnictwa. Od zadłużenia przeterminowanego

bank miał pobierać odsetki o charakterze zmiennym, które w dacie zawarcia umowy wynosiły 16%. Odsetki ten miały być naliczane począwszy od dnia wymagalności do dnia poprzedzający dzień spłaty. Od dnia rozwiązania umowy bank miał prawo stosować oprocentowanie od zadłużenia przeterminowanego w stosunku do całkowitej wymagalnej kwoty, obejmującej w szczególności kapitał kredytu, odsetki oraz inne należności wynikające z umowy. W przypadku nie dotrzymania przez kredytobiorcę warunków umowy bank miał prawo wypowiedzieć umowę w całości lub części z zachowaniem okresu wypowiedzenia 30 dni. Kredytobiorca udzielił bankowi pełnomocnictwa m.in. do obciążenia rachunku bankowego kwotami na pokrycie zobowiązań banku. B. S. złożyła oświadczenie, że celem zabezpieczenia umowy kredytu, tj. kapitału kredytu, odsetek innych kosztów oraz odsetek od zadłużenia przeterminowanego ustanawia pierwszą hipotekę kaucyjną do kwoty 718.000 złotych na odrębnej własności lokalu numer (...) położonego w budynku numer (...) przy ulicy (...) w W. (umowa i załączniki – k. 34-46).

Pismem z dnia 8 października 2015 roku kredytodawca złożył kredytobiorcy oświadczenie o wypowiedzeniu umowy o kredyt hipoteczny numer (...) zawartej 23 marca 2009 roku z zachowaniem 30-dniowego terminu wypowiedzenia, który kończy się 14 listopada 2015 roku (wypowiedzenie – k. 112, dowód doręczenia – k. 113-114).

W dniu 22 lutego 2016 roku (...) Bank (...) Spółka Akcyjna w W. wystawiła wyciąg z ksiąg bankowych numer (...), stwierdzający, iż B. S. z tytułu umowy o kredyt hipoteczny numer (...) zawartej 23 marca 2009 roku, ma zapłacić na rzecz banku według stanu na dzień 22 lutego 2016 roku kwotę 353.986,16 złotych, na którą składają się następujące należności:

1. 342.512 złotych z tytułu kapitału kredytu,
2. 4.594,51 złotych z tytułu odsetek umownych za okres od 30 sierpnia 2015 roku do dnia rozwiązania umowy, tj. 14 listopada 2015 roku,
3. 10,66 złotych z tytułu opłat,
4. 8.868,99 złotych z tytułu odsetek ustawowych naliczonych od kwoty kapitału od dnia następnego po dniu rozwiązania umowy, tj. 15 listopada 2015 roku do dnia wystawienia wyciągu z ksiąg bankowych.

Wskazano nadto, że bankowi należne są dalsze odsetki ustawowe za opóźnienie liczone od kapitału kredytu od dnia 23 lutego 2016 roku do dnia zapłaty (wyciąg – k. 47).

(...) Bank (...) Spółka Akcyjna w W. jest następcą prawnym (...) S.A. Spółki Akcyjnej Oddział w Polsce (decyzja – k. 49-50, oświadczenie – k. 51, odpis pełny z rejestru przedsiębiorców KRS – k. 52-65).

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie załączonych do akt sprawy, a wymienionych wyżej dokumentów.

Sąd dał wiarę tym dokumentom, gdyż ich prawdziwość i wiarygodność w świetle wszechstronnego rozważenia zebranego materiału nie nasuwa żadnych wątpliwości i nie była kwestionowana przez żadną ze stron.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Pozwana w toku procesu podniosła szereg zarzutów, z których część okazała się zasadna.

W pierwszej kolejności odnieść się należy do zarzutu, że powódka nie wykazała zawarcia umowy kredytu hipotecznego z uwagi na przedłożenie jedynie kopii umowy. Zarzut ten jest niezasadny. Już do pisma powódki z dnia 20 lipca 2016 roku została dołączona kopia umowy o kredyt hipoteczny wraz z załącznikami, która to kopia została poświadczona za zgodność z oryginałem przez pełnomocnika powódki będącego radcą prawnym. Zgodnie z przepisem art. 6 ust. 3 ustawy z dnia 6 lipca 1982 roku o radcach prawnych radca prawny ma prawo sporządzania poświadczeń odpisów dokumentów za zgodność z okazanym oryginałem w zakresie określonym odrębnymi przepisami. Poświadczenie powinno zawierać podpis radcy prawnego, datę i oznaczenie miejsca jego sporządzenia, na żądanie - również godzinę dokonania czynności. Jeżeli dokument zawiera cechy szczególne (dopiski, poprawki lub uszkodzenia) radca prawny

stwierdza to w poświadczeniu. Odpisy przedłożone przez powódkę spełniają wyżej wskazane wymogi. Uznać zatem należy, że powódka wykazała zawarcie umowy kredytu.

Kolejnym zarzutem podniesionym przez pozwaną był zarzut nieważności umowy, wobec nie wykazania przez powódkę upoważnienia osób podpisanych pod umową jako reprezentujących bank, do działania w imieniu kredytodawcy. W odpowiedzi na powyższy zarzut powódka nie zaprezentowała żadnej inicjatywy dowodowej, tj. nie złożyła pełnomocnictw udzielonych przez (...) S.A. Spółkę Akcyjną Oddział w Polsce, osobom, które podpisały umowę kredytu w imieniu jej poprzednika prawnego. Uznać zatem należy, że nie wykazała, iż jej poprzednik prawny złożył oświadczenie woli o zawarciu umowy kredytu hipotecznego z pozwaną, tj., że doszło do ważnego i skutecznego zawarcia umowy kredytu, a tym samym powstania zobowiązania pozwanej względem siebie z tytułu umowy kredytu.

Nadto zasadny okazał się także zarzut nie wykazania przez powódkę dokonania wypłaty środków pozwanej w oparciu o umowę kredytu hipotecznego. Powódka w odpowiedzi na ten zarzut nie przedstawiła żadnych dowodów potwierdzających tę okoliczność. Dowodem na tę okoliczność nie może być tabela z karty 146 akt sprawy. Nie została ona podpisana przez osoby upoważnione do reprezentacji powódki, z jej treści nie wynika, że stanowi ona wydruk z systemu komputerowego banku. Dokumenty te nie mogą zatem być uznane nawet za dokumenty prywatne, a tym samym nie mogą stanowić dowodu okoliczności, na które zostały przedstawione. W myśl bowiem art. 245 kpc dokument ma przymiot dokumentu prywatnego pod warunkiem, że został własnoręcznie podpisany. Dokumenty niepodpisane nie stanowią dokumentu w rozumieniu art. 245 (orzeczenie Sądu Najwyższego z dnia 9 grudnia 1980 r., II URN 171/80). W związku z powyższym podzielić należy pogląd wyrażony przez M. M., iż wydruk komputerowy, który posłużyć ma w procesie cywilnym jako środek dowodowy, powinien być podpisany przez osobę upoważnioną do składania oświadczeń woli i wiedzy w imieniu określonego organu (patrz artykuł w Prawie Spółek z 1999 roku, Nr 4, s. 13, „Dokument jako środek dowodowy w postępowaniu nakazowym”).

Wobec powyższego powództwo podlegało oddaleniu.

Niezależnie od powyższego podzielić trzeba stanowisko pozwanej, że powódka nie wykazała wysokości dochodzonego roszczenia. Na tę okoliczność przedłożyła wyciąg z ksiąg bankowych. Zgodnie z przepisem art. 95 ust. 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Prawo bankowe księgi rachunkowe banków i sporządzone na ich podstawie wyciągi oraz inne oświadczenia podpisane przez osoby upoważnione do składania oświadczeń w zakresie praw i obowiązków majątkowych banków i opatrzone pieczęcią banku, jak również sporządzone w ten sposób pokwitowania odbioru należności mają moc prawną dokumentów urzędowych w odniesieniu do praw i obowiązków wynikających z czynności bankowych oraz ustanowionych na rzecz banku zabezpieczeń i mogą stanowić podstawę do dokonania wpisów w księgach wieczystych. Jednakże moc prawna dokumentów urzędowych, o której mowa w ust. 1, nie obowiązuje w odniesieniu do dokumentów wymienionych w tym przepisie w postępowaniu cywilnym (art. 95 ust. 1a powołanej ustawy). W świetle powyższej regulacji wyciąg z ksiąg banku w postępowaniu cywilnym ma moc dokumentu prywatnego. Dokument prywatny sporządzony w formie pisemnej albo elektronicznej stanowi dowód tego, że osoba, która go podpisała, złożyła oświadczenie zawarte w dokumencie (art. 245 kpc). Nie korzysta on z domniemania uregulowanego w art. 252 kpc, tj. zgodności z prawdą okoliczności stwierdzonych w dokumencie. W związku z tym celem wykazania istnienia wierzytelności, jej wysokości, w razie zaprzeczenia przez pozwanego tych okoliczności, konieczne jest przedstawienie przez powoda odpowiednich dowodów (tak Sąd Najwyższy w uzasadnieniu uchwały z dnia 7 października 2009 r., III CZP 65/09, podobnie wyrok Sądu Najwyższego z dnia 13 czerwca 2013 r., V CSK 329/12). W niniejszym wypadku powódka, aby wykazać wysokość należności, winna była przedłożyć wyciąg z rachunku bankowego, który był prowadzony celem obsługi kredytu oraz harmonogram spłaty kredytu. Wynikałoby z nich, ile rat i w jakiej wysokości pozwana uiszczała oraz ile rat i w jakiej wysokości pozostało jej do uiszczenia. W toku procesu powódka takich dokumentów nie złożyła. Przedłożyła jedynie tabele z kart 140-145, które nie zostały podpisane oraz nie wynika z ich treści, że są to wydruki z systemu komputerowego banku. W tym zakresie zasługuje na uwzględnienie wyżej przytoczone stanowisko o braku mocy dowodowej takich tabel.

Zasadny okazał się również zarzut nie wykazania przez powódkę wysokości odsetek umownych za okres od dnia 30 sierpnia 2015 roku do dnia rozwiązania umowy (punkt 2 wyciągu z ksiąg bankowych). Zgodnie z § 8 umowy od

zadłużenia przeterminowanego pobiera się odsetki o charakterze zmiennym, które w dniu podpisania umowy wynosiły 16%. Z kolei z § 6 pkt 4 regulaminu wynikało, że oprocentowanie od zadłużenia przeterminowanego ma charakter zmienny i jego wysokość ustalana jest przez bank w aktualnej taryfie. W toku procesu powódka nie przedłożyła taryfy obowiązującej w okresie, za który odsetki zostały naliczone. Nie wykazała zatem wysokości należności ubocznych za w/w okres.

Niezasadny zaś okazał się zarzut przedawnienia roszczenia. Zgodnie z art. 118 kc, jeżeli przepis szczególny nie stanowi inaczej, termin przedawnienia wynosi lat dziesięć, a dla roszczeń o świadczenia okresowe oraz roszczeń związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej - trzy lata. Tym samym mając na względzie fakt, że powódka jest przedsiębiorcą prowadzącym działalność gospodarczą (podobnie jak jej poprzednik prawny), termin przedawnienia przedmiotowej wierzytelności wynosi 3 lata. Stała się ona wymagalna w upływie okresu wypowiedzenia, tj. z dniem 26 listopada 2015 roku. Pozew został złożony przed upływem terminu przedawnienia.

W tym stanie rzeczy Sąd na podstawie w/w przepisów orzekł jak w wyroku.

W związku z tym, że część zarzutów podniesionych przez pozwaną okazała się zasadna, co skutkowało oddaleniem powództwa, sąd nie odniósł się do pozostałych podniesionych zarzutów.

W niniejszej sprawie Sąd w całości oddalił powództwo wytoczone przez powódkę. Dlatego też to powódka jest tą stroną procesu, która przegrała przedmiotową sprawę, w związku z tym obowiązana jest zwrócić pozwanej poniesione przez nią koszty procesu. Warunkiem zasądzenia od strony przegrywającej na rzecz przeciwnika kosztów procesu jest zgłoszenie żądania, który w niniejszej sprawie został spełniony, albowiem pozwana w sprzeciwie od nakazu zapłaty wniosła o zasądzenie kosztów procesu. W skład kosztów należnych stronie pozwanej wchodzi wynagrodzenie radcy prawnego w kwocie 14.400 złotych oraz opłata skarbową od pełnomocnictwa w kwocie 17 złotych.